

Sport & Affärer

**Den intellektuella
sportjournalisten**

Vi har träffat Johanna Frändén i Paris

Det är vår i Paris och staden har börjat att återgå till det normala efter år av hämmande pandemirestriktioner. Ännu pågår den långsamma läkprocessen efter terrorattentaten 2015 men det som just nu främst upptar parisarnas tankar, är oron över angreppskriget i Ukraina och hur det kan komma att påverka det fria Europa.

Här i stan, som alltid attraherat konstnärer och intellektuella, skrev en gång Henry Miller novellsamlingen "Svart Vår" men lika svart som den titeln, är ändå inte känslan här idag. Framförallt inte om man får växla några ord med journalisten Johanna Frändén, parisiskan som senare i vår får ta emot den franska Nationalförtjänstorden. Jag tog tåget genom Europa för att känna av stämningarna och slog mig ner mitt emot henne på Café Les Éditeurs.

Johanna börjar gärna dagen på Café Le Rostand i Paris latinkvarter.

Johanna Frändén har under pandemin mest jobbat hemifrån. Men nu kan hon succesivt återgå till det normala; till arbetet på pressläktarna eller som här på ett café.

Jag är imponerad av din språkbehandling. Var har du fått din språkkänsla ifrån?

–Jag läser mycket och har alltid gjort det. Ju mer du läser desto större ordförråd får du och din språkkänsla ökar. Nu är jag ju litet gammal i gamet och när jag tittar på den nya generationen sportjournalister tycker jag att de läser alldeles för litet. De är bra på många saker. De är snabba, har ett bra självförtroende men har ett för dåligt ordförråd. Mobilen tar väldigt stor plats bland de unga och intresset för att öppna en bok har minskat drastiskt, det visar många undersökningar. Sen när jag ett intresse för och har pluggat andra språk, vilket ju varit en förutsättning för mitt jobb som utrikeskorrespondent.

Vi är inne i en sällan skådad internationell kris som precis följde på en långvarig pandemi som ännu inte riktigt ebbat ut. Hur ser du på läget? Hur har detta påverkat dig personligen?

–Jag var inte så nojig över pandemin, inte ens i början. Jag var mest orolig för mina föräldrar. Men det här jävla Putinkriget har varit mycket jobbigare. Den här osäkerheten. Tänk om han bombar ett Nato-land. Jag fick en riktig kärnvapenrädsla och åkte hem till mina föräldrar häromdagen. Det har också varit ett jättehögt tonläge mellan Paris och Kreml. President Macron har talat med Putin flera dagar i veckan och det är ju bra men det verkar ju inte ha hjälpt så mycket. Jag tänker som alla andra att kunde vi inte fått litet respit från problem efter pandemin. Kunde vi inte få en sommar där livet får vara litet roligt i alla fall? Och så kommer det här. Vet inte om tidpunkten för angreppet var planerat när Europa var försvagat och till viss

del splittrat. Men effekten har ju blivit att vi står mer enade än på länge.

Tror du att han marscherar vidare om Ukraina skulle falla?

–Ingen aning. Jag har ingen militär kompetens för att bedöma det men här i Frankrike tycker jag att man är mindre oroliga faktiskt. Fransmännen är inte själva överdrivet rädda för att bli attackerade. Det är skillnad att vara svensk. Vi är så vana att ligga nära Ryssland geografiskt och vi kommer ihåg det kalla kriget. Det är svårt att göra några prognoser för det vi inte trodde skulle hända har redan hänt. Samtidigt går det litet tyngre för Ryssland i kriget nu och Putin verkar bli ifrågasatt internt så kanske ser vi någon slags början på ett slut.

Det är valår både i Sverige och i Frankrike i år. Europa och USA har enats under trycket av det ryska hotet samtidigt som det är två år innan Trump i värsta fall är tillbaka. Trump som kraftigt vill minska anslagen till Nato och verkar måttligt intresserad av Europa men verkar trivas väldigt bra i Putins sällskap. Det känns som att varje minut är viktigt för att försöka lösa krisen. Nu. Är det då rimligt att dra igång en valrörelse med de resurser det innebär i tid och pengar för att upprätthålla den allmänna pajkastningen? Vad säger du - ska vi skjuta årets svenska val på framtiden till dess att krisen är över och bilda en övergångsregering fram till dess istället?

–Ja kanske. Det beror främst på hur länge det håller i

sig. Tar kriget slut snart övergår vi nog till gammal vanlig pajkastning men låt oss hoppas att tonläget blir litet seriösare. I Frankrike är det presidentval i april vilket helt kommit i skymundan och den sittande presidenten Emmanuel Macron har sagt att han inte tänker göra en enda debatt inför valet. Nu utnyttjar han läget litet också då han har bra opinionssiffror (drygt 30% just nu mot Marine Le Pens ca 15%. Red. anm.)

Hur vill du beskriva Macrons politik?

–Han är liberal eller på ett sätt socialliberal. Det är svårt att jämföra men han skulle hamna någonstans i mitten i Sverige. Han vill kraftigt banta ner den offentliga sektorn. Samtidigt är den offentliga sektorn enorm här, världens största. Ur ett perspektiv kan det ses som högerpolitik, men å andra sidan, om hade han varit en svensk politiker, så hade bantningsjobbet redan varit gjort. Den offentliga sektorn är rätt ineffektiv och tungrodd. Han har sen han tillträdde 2017 försökt att genomföra en del reformer men ofta mötts av protester. Det är ett svårregerat land helt enkelt. (Macron går till val på att sänka skatterna med 150 miljarder, höja pensionsåldern och införa aktivitetsplikt för de som lyfter arbetslöshetsersättning).

Var hamnar sporten i den här soppan? Och hur känns det att spegla den nu?

–Precis innan krigsutbrottet fick jag bevakat ett ministermöte där Ann Linde deltog och när kriget sen bröt ut var det jättesvårt att fokusera på fotbollen. Jag bevakade ett EU-toppmöte i Versailles förra veckan och det kändes litet mer meningsfullt att jobba med då. Samtidigt är idrott

Johanna Frändén på röda mattan framför VIP-ingången till Parc des Princes. Här har hon varit hundratals gånger för att bevaka matcher åt svensk media.

och fotboll viktigt för vi behöver förströelse och känslan av att något fortgår som vanligt. Samtidigt påverkas ju idrotten enormt av krisen. På klubbnivå kan vi ta den engelska fotbollsklubben Chelsea som exempel där ägaren oligarken Roman Abramovitj fått sina tillgångar frysta genom brittiska sanktioner. Det här drabbar Chelsea hårt som till exempel inte kan sälja biljetter eller handla med spelare. Abramovitj som velat sälja klubben har lovat att köpeskillingen ska hamna till krigsoffren i Ukraina. Men han har inte rätt att förfoga över pengarna. De konfiskeras vid en försäljning av den brittiska staten. Här är det en del oklart i det som kommer att ske och hur det slutligen kommer att drabba klubben. Men vi kan utgå ifrån att fansen kommer tycka att deras klubb missgynnas kraftigt samtidigt som klubbar som Newcastle går fria och får ett försprång. Kom att tänka på att vi har tre svenska tjejer i Chelseas damlag men ingen av dem har sagt ett ord. När det gäller idrotten i stort är ju uteslutningen av Ryssland och Belarus från alla idrottsliga sammanhang en dramatisk och nödvändig sanktion.

Under EM i fotboll 2012 (i Polen och Ukraina) väckte du uppståndelse genom att under sändningen av matchen Sverige-Ukraina (förlust 1-2 precis som i åttondelen ifjol) ikläda dig samma frisyr som Ukrainas då fängslade, före detta premiärminister, Julia Tymosjenko. Är ditt engagemang för Ukrainas sak extra starkt?

– Jag har ingen särskild relation till landet men det var ju en helt annan situation då och Sveriges regering bojkottade landet diplomatiskt som värmland om jag minns rätt.

Hur ser du på din roll som journalist? Vad driver dig?

– Åran och pengarna... (skratt)... alltså det är roligt att hänga med tycker jag, jag är något av en nyhetsjunkie oavsett. Och sen är det roligt att driva opinion och åsikter. Det är väl det klassiska att vara nyfiken och få vara med där det händer.

Inte så långt som ut till fronten?

– Nej. Det finns det andra kvinnor som gör bättre än jag. När det var terrorattentat i Paris bevakade jag händelserna och kom väldigt nära vid något tillfälle. Jag kände att det inte var mitt element att utsätta mig för den sortens risker och den typen av upplevelser. Jag var långt ifrån kaxig.

Hur upplevde du stämningarna då?

– Vid attentatet mot tidningen Charlie Hebdo i januari 2015 övergick den allmänna chocken snart i total enighet. Terrorattentatet senare i november vid bland annat

“Det var otroligt intensivt men spännande. Barcelona var världens bästa klubb och Zlatan stod i centrum, han stod på topp och var strax under 30.”

Stade de France, ett antal caféer och klubben Bataclan var en större aktivitet och tog alla hårt under en längre tid. Frankrike utlyste undantagstillstånd som varade i två år innan en ny antiterrorlag antogs.

Du är idag krönikör, kolumnist, kulturskribent och utrikeskorrespondent för Aftonbladet. Hur kom du i kontakt med tidningen för första gången?

– Det var 2005 på hösten. Jag pluggade på Journalisthögskolan i Göteborg och besökte Sportbladets monter på Bokmässan. Jag frågade Simon Bank om de hade behov av några nya krafter. Han tyckte att jag skulle söka en praktikplats och fick det till våren -06. Praktikplatsen följdes sedan av ett sommarvikariat. När jag pluggade

Johanna framför en något sliten graffitimålning av Zlatan på baksidan av PSG's hemmaarena Parc des Princes.

Fakta Johanna Frändén

Ålder: 40

Bor: Strax söder om Paris

Uppväxt: I Skara och Lerdala i Västergötland

Har bott: I Skara (1981-1991), Lerdala (1991-2000), London (2000-2001), Göteborg (2001-2002), Lyon (2002-2003), Lund (2003-2005), Göteborg (2005-2006), Stockholm (2006-2008), Rom (2008-2009), Barcelona (2009-2012), Paris (2012-)

Familj: Pojkvän, två katter, bebis på väg i sommar

Utbildning: Fil kand med sociologi som huvudämne.

JMG, journalisthögskolan, på Göteborgs Universitet därefter

Talar: Engelska, franska, spanska, italienska, lite katalanska och tyska

Civil karriär: Aftonbladet sedan 2006, SVT vid en rad stora fotbollsmästerskap och en massa sidouppdrag under åren. Kom ut med boken "Att segra är banalt" 2021 tillsammans med Carl Johan De Geer.

Sportlig karriär: Spelade flickfotboll upp i tonåren, tennis som motion "när jag trillar på en bra och jämbördig partner".

Intressen: Läsa, skriva, tänka, lyssna, upptäcka.

Kör: Helst inte, men vid tvång min killes Fiat Panda.

Äter gärna: Ost

Dricker: Det mesta. Gärna med bubbler i.

Favoritprylar: "Min dator och mitt piano"

Favoritbarer: "Varsomhelst där jag lägger min hatt! Men jag gillar gamla inrökta och lite dekadenta".

Läser gärna: (favoritförfattarna) Leo Tolstoj, Jonathan Franzen, Sara Stridsberg, Monika Fagerholm, Zadie Smith, Oscar Wilde.

Favoritmusik: "Jag är ju en indietjej i grunden, men lyssnar på det bästa inom de flesta genrer".

Favoritartist: "Ska på Rufus Wainwright i Paris snart, avgudar honom."

Favoritsport: Fotboll. Att utöva löpning.

Favoritklubb: "Är uppgiven med Leksands IF, den enda klubb jag riktigt brunnit för."

Favoritartister inom sport: Andrés Iniesta, Francesco Totti, Marta. "Gillar 10:or som både är estetiska att titta på och spektakulära".

Favoritarena: "Stadio Olimpico i Rom ligger mig varmt om hjärtat eftersom det var min första utikspost för internationell fotboll. I Frankrike är det nog Geoffroy-Guichard-arenan i Saint-Etienne som ofta har en magisk atmosfär".

Journalistiska förebilder: Gillar Marina Hyde och Jonathan Liew på The Guardian

Utmärkelser: Filanspriset 2013, Årets Sportjournalist 2014, Guldskölden (2013, 2015, 2016 och 2018), Jolopriset 2020, DN:s kritikerpris Lagerorantzen 2021. Tar emot Franska Nationalförtjänstorden i vår.

Din syn på Zlatan och hans resa?

– Den är något av en saga. Det är ett unikt svenskt öde. Det kanske inte hade varit lika unikt i Brasilien för någon som växt upp i en favela eller så men vi hade inte haft någon sån här kille eller tjej innan. Det i kombination med

att han är en så jävla speciell typ gör honom högtintressant. När det gäller hans person så gillar jag vissa delar medan jag inte står ut med andra. Ibland är han varm och generös, fantastisk och spexig. Ibland är han inte lika härlig och trycker ner andra. Han har båda sidor i sig och är egentligen en ganska komplex människa. Samtidigt är han i sina bästa stunder en artist med en gudabenådad talang på planen. Jag är jätteglad att han finns men jag hade inte velat vara nära honom kan jag säga. Nästan alla (utom möjligen hans fru) sugs in i hans kraftfält och blir litet medberoende nästan och agerar som hans passopp.

Hur ser en genomsnittlig arbetsvecka ut för dig?

–De senaste åren har ju varit präglade av pandemin så jag har jobbat väldigt mycket hemifrån. Vi har ju haft utgångsförbud så många intervjuer har skett via Zoom. Den sista stora matchen jag såg live var El Clásico i Madrid för två år sen. Nu har det släppt litet så det börjar förhoppningsvis bli dags att regelbundet se matcher live igen. Varje arbetsvecka präglas av två fasta moment. Dels en podd(*Football Radical*) med Simon Bank som vi spelar in på tisdagar och sen min kolumn som ska vara klar klockan 9 varje torsdag för publicering i Aftonbladet fredag. Jag skriver den på onsdagen. Sen täcker jag ofta en match framför tv:n under helgen och bevakar löpande viktiga politiska händelser i landet.

Du är idag ingen utpräglad sportjournalist?

–Jo. Sportvärlden är nog den värld som jag är mest bekväm i, som jag kan mest och som kräver minst ansträngning av mig om jag säger så. Det var rätt slående när jag var på EU-toppmötet förra veckan. Det var mycket Brüsselkorrar där och de kan ju som exempel direkt göra en värdering av vad rådsordföranden säger. För dem kunde ett uttalande framstå som sensationellt annorlunda som i mina öron bara lät diplomatiskt. Kan man inte det lingot och inte är van vid det språket så blir det ett jävla jobb. Jag fick fråga folk och göra grundliga efterforskningar. EU-bevakningen är ju speciell och kräver att man är stationerad i Brüssel men nu gick ju mötet i Paris så jag ryckte in. Att bevaka fransk och internationell politik tycker jag däremot inte är så svårt. Jag har gjort ett presidentval här för fem år sedan och det räcker med att hänga med litet så får man koll på det. Men det är kul att ibland få riktiga journalistiska utmaningar så man får ställa sig frågan ”Vad fan betyder det här liksom. Vilken är vinkeln, vad är nytt”. Sportjournalistik skiljer sig egentligen inte från annan journalistik. Det gäller att fråga rätt personer och läsa på.

Du skriver gärna samhällsorienterade texter. Är det något som växt fram eller var det egentligen det du ville från början?

–Jag ville nog det från början men trodde nog inte riktigt att jag själv kulle få komma till den punkten så snabbt. Simon Bank och Erik Niva var redan så bra på det här med samhällsperspektivet.

Din syn på att stora evenemang som OS ofta hamnar i diktaturer?

–Helt fel. Men tyvärr verkar det snart bara diktaturer som har råd att genomföra den typen av evenemang. Det blir också problematiskt för oss sportjournalister. Med tanke på vad som nu hänt har jag tänkt tillbaka på arbetsituationen under fotbolls-VM i Ryssland 2018. Jag jobbade på SVT men var själv inte på plats utan det var studiojobb som gällde. Vi diskuterade, gjorde sedvanliga intervjuer om och med lagen men belyste knappt nånting om Putins agenda eller den politiska situationen i Ryssland. Samtidigt får vi komma ihåg att SVT köpt tv-rättigheter för ganska mycket pengar och får svårt att framföra en allt för hård kritik. Senast gick OS och Paralympics i Kina som sändes av Discovery. Här blev intressekonflikten lika tydlig. De kan ju inte sitta och snacka ner sina egna rättigheter och tala om hur värdelöst värdlandet är. Men ett OS i ett värdland som Kina är för mig allt annat än sport. Det är politik och business.

Borde som exempel inte IOK för trovärdighetens skull ge värdskapet för ett vinter-OS till den demokratiska vintersportsnationen Sverige. Gratis.

–Jag bevakar ju inte vintersporter så mycket så jag vet inte om jag har någon åsikt om det. Nu kommer ju sommar-OS att gå i Paris 2024 och det kommer att bli kul. Men det råder som vanligt farhågor här om att det kommer att bli dyrt för skattebetalarna. Det är en osäker inkomstkälla och det går ofta back till slut. Visst hade ett OS varit kul för Sverige men det får inte gå ut över skattebetalarna. Men det är klart bjuds vi på det blir det en annan sak (ler).

Hur ser du på idrottens samhällsroll?

–Jag ställer inga krav på att enskilda idrottsmän ska vara goda förebilder men det är bra om de är det. Däremot får tex fotbollen i stort inte släpa efter samhället i övrigt. Det kan inte vara så att rasism problematiseras överallt annars än på en fotbollsarena. Nu pratas det plötsligt om problemet på ett annat sätt än det gjordes i Premier League på 90-talet eller i Italien så sent som för 10 år

“Jag är inte alls sugen på kommande VM. Jag kommer i alla fall inte att åka dit. Qatar är en grotesk VM-värd och borde aldrig ha fått det.”

sedan. Fotbollen får inte släpa efter men behöver nödvändigtvis inte gå före och det gäller alla rättvisekamper oavsett om det handlar om rasism, sexuellt likaberättigande eller sexism.

Hur ser du på dess kommersialisering?

–Den är problematisk och det är svårt att hitta en alternativ lösning med tanke på att de stora klubbarna i Europa ser ut som de gör. Några klubbar är medlemsägda och några har rika privata ägare. I slutändan hamnar vi i ett läge där mest kapital vinner flest pokaler. Ägarna kommer inte alltid från det land där ligan pågår utan är ofta ryska, arabiska eller kinesiska affärsmän. Drömmen hade varit mer medlemsbestämmande i alla ligor men det är å andra sidan ingen garanti till förbättring. Barcelona har det och Real Madrid har det men där tackar medlemmarna ändå ja till Qatar som sponsor. Gazproms avtal med UEFA avslutades ju enbart på grund av kriget. Problemet är väl att det enda man konkurrerar om inom fotbollen är att vinna matcher. Om du då vet att den uppgiften blir mycket enklare med en stor påse pengar i ryggen då är det svårt att hålla hög moral när du samtidigt ser hur din konkurrentklubb agerar. Det är helt groteskt att se det som hänt i Newcastle där en mördarstat tagit över ägandet genom den saudiarabiska investeringsfonden Public Investment Fond (PIF) med kopplingar till landets kronprins Mohammed bin Salman. (Köpesumman var nära 3,6 miljarder och Newcastle blev därmed ligans rikaste och gick förbi Manchester City som i sin tur ägs av Abu Dhabi Group. Red.anm). Hur har vi hamnat här? Hur kunde det gå så långt?

Får du starkare vibbar under en herrmatch än under en dammatch i fotboll?

–Absolut inte. Min absolut tyngsta förlust som åskådare, och det kommer att hålla i sig jävligt länge, det är damlandslagets OS-finalförlust mot Kanada i Tokyo, i somras. Jag tror aldrig att jag varit så nedslagen i skorna i så många dar efteråt. Fortfarande efter en vecka efteråt mådde jag skit vid tanken på straffmissen efter en i övrigt så bra match. Det är nästan så att jag blir mer berörd när tjejerna spelar för jag har inte bevakat dem lika mycket som herrarna. Men det väger väldigt jämnt.

Hur ser du på potentialen för damfotbollen?

–Den har tagit enorma steg de senaste 5-10 åren interna-

tionellt. Det var liksom en plåtå ganska länge när det inte hände så mycket. Jag tror inte att intresset för Dam-allvenskan kommer att explodera över en natt för det är svårt att locka folk av något skäl. Men när Barcelona och Real Madrid möts i Spanska Ligan säljer de numera ut Camp Nou. Den tuffaste satsningen sker nog just nu i England med Woméns Super League och kända klassiska klubbtag som Arsenal (1:a i ligan just nu), Manchester United(2) och Chelsea(3). Tyskland har varit bra på damsidan av hävd. I Frankrike har mycket kretsat kring Lyon men även PSG med många svenska spelare genom åren har rönt framgångar och satsat än mer på damverksamheten. (I franska damligan leder just nu Lyon före två Parislag; PSG och Paris FC Féminines).

Vilken klubbform gynnar damfotbollen bäst, utpräglade damklubbar eller klubbar där damerna är en sektion av den övriga klubbverksamheten?

–Utpräglade damklubbar tillhör det förgångna. Jag tror att modellen med storklubbar som satsar på ett damlag är bra för ekonomin och du har chans att locka över delar av herrpubliken under varumärket. Men fördelningen av pengarna är skev. Om inte 50-50, inte ens 90-10 utan snarare 97-3 i herrarnas favör. Här finns mycket att göra.

Din syn på svenska klubbars möjligheter att lyckas internationellt?

–Med 51%-regeln där 51% av klubben måste vara medlemsägd så att ingen enskild ägare, vare sig en privatperson eller ett företag kan köpa upp idrottsaktiebolaget helt och hållet blir det svårt att hävda oss inom den internationella klubbfotbollen. Någon gång vart femte år kommer någon klubb att avancera i Champions League vilket blir roligt för supportrarna. Och nån gång poppar ett lag som Östersund upp i Europe League. Nu föll ju det drömslottet senare ihop totalt men det visade samtidigt hur mycket stark finansiering betyder även om pengarna, skulle det visa sig, inte var helt rena.

Ska vi inte släppa 51:an?

–Nej, inte som det ser ut i resten av världen. Vi vill inte ha in smutsiga Putinpengar och pengar från andra diktaturstater i svensk fotboll. Vi får nog acceptera att fotboll på klubbnivå i Sverige är något annat än den internationella nivån. Det är tråkigt samtidigt som det finns en liten men gryende debatt i till exempel England där medlemmarna vill ha större inflytande över verksamheten. Det hade varit sundare.

–Det som däremot är jättekul är att våra landslag på både herr- och damsidan är så konkurrenskraftiga. Framförallt på damsidan. Sverige har kanske världens bästa damlandslag just nu. De var så nära ett OS-guld i somras och kommer att vara favoriter i EM(England, 6-31/7). Och vi har svenska damfotbollspelare i alla stora klubbar i Europa. På herrsidan har Elanga precis slagit igenom och blivit uttagen i truppen, Dejan Kulusevski från Tottenham är startspelare och Zlatan harvar på, kanske ett år till, han spelar ju för Milan som leder serie A. Alexander Isak har en litet sämre säsong men så bra förspänt som nu har det nog aldrig varit tidigare för våra landslag.

Din syn på höstens fotbolls-VM?

–Jag är inte alls sugen på kommande VM. Jag kommer i alla fall inte att åka dit. Qatar är en grotesk VM-värd och borde aldrig ha fått det. Nu är det som det är men jag vill inte vara en del av det mästerskapet.

Oavsett din syn på eländet; vilka chanser tror du att vi haft om vi nått VM?

–Sverige har den mest intressanta landslagsoffensiven på flera generationer. Bakåt ser det inte alls lika tryggt ut som det brukar, och i mästerskap går man sällan långt utan att stå på en stadig bas.

Vilket lag hoppas du vinner?

–Frankrike är regerande mästare men får det nog svårt. Italien vann EM senast men är ju inte med så det

Bokhandeln Librairie Gallimard får regelbundet finbesök.

är Spaniens tur nu att vinna ett stort mästerskap. De har ändå ett ungt och lovande lag.

Hur ser du på digitaliseringsvågen? Allt ska gå så snabbt. Vi ska tjäna tid. Till vad?

–Tänkte på det häromdan när en tunnelbanevagn åkte förbi och alla satt lutade över sina mobiler. Knappt någon tittade upp eller ut. Men jag kunde varit en av dem. Jag tror att det är svårt att komma ifrån. Kanske kommer det en motrörelse vad det lider men det är svårt att sätta stopp för en utveckling där vi vinner bekvämlighet och tid. Jag är inte så rädd för att det mänskliga mötet ska försvinna. I de här kulturerna är man vana att ses på den lokala baren eller på caféet som man regelbundet besöker. Vi i Norden ligger kanske litet sämre till med risk för ökad ensamhet och att det blir så jävla najs att vara hemma för att allt kan skötas på allas respektive apparater.

Är sociala medier viktiga för dig?

–Nej det kan jag inte säga. Jag är inte på Instagram. Jag gick med i Facebook när jag skulle flytta till Italien för många år sen för mina kompisar sade att de inte skulle prata med mig mer om jag inte gick med. Men jag är inte aktiv där alls idag. Mitt medium är Twitter(@juanitafranden) och där är jag flera gånger i veckan. Jag brukar länka till artiklar, kommentera eller kanske dra ett skämt. Jag kan även ställa frågor till mina följare (i dagsläget 117.000) och får då ofta kvalificerade svar ganska snabbt.

Paris är för många mode, mat, caféliv, konst och kultur. Vad är Paris för dig?

–Det ovanstående plus mitt liv, mitt hem och min

vardag. En vardag som ibland kan präglas av en viss fransk byråkrati. Men Frankrike är en ungdomskärlek. Jag läste franska i skolan och på universitetet. Jag var här som student och bodde en sommar i Paris och ett helt år i Lyon där jag jobbade i bar. Så när Zlatan kom till PSG 2012 kändes det kanon. Jag kunde ju redan språket och kulturen.

Hur ser du på det lokala fotbollslaget PSG?

–Jag tycker att jag ser en liten rörelse nu. Folk börjar att tröttna på pengarullningen och hyperkommersialiseringen av internationell fotboll(PSG ägs av Qatar Sports Investments) vilket kanske på sikt ökar engagemanget för den lilla kvartersklubben istället. PSG –vilket plastlag hör man jämt. Jo, jo..men min pojkvän till exempel har hållit på dem sedan han var tonåring. Han blöder, brinner, gråter och dör för klubben. Det är hans lokala lag som någon annan tog över och gjorde nåt helt galet av ekonomiskt. Något fantastiskt säger nån annan.

Hur ser du på läget för Lionel Messi som ju förra året köptes loss från Barcelona?

–Jag tycker att det känns litet sorgligt faktiskt. Man ser att han är frustrerad över att han inte får till det som han gjorde ganska lätt i Barcelona; som att snurra upp en back, det ser tungt ut även om motståndet heter Metz. Han har gjort två mål i franska ligan.

Vi har snackat Paris. Vilken svensk stad tycker bäst om?

–Det får bli Göteborg. Stockholm är litet för överspönt.

När blir du riktigt förbannad?

–När jag har kontakt med handläggare på myndigheter

som inte gör sitt jobb. Då kan jag tappa humöret och höja rösten.

När är du glad?

–När jag träffar gamla kompisar. Det är nåt som känns bekant och hemma och man delar referenser och så.

Ett umgänge som du vill ta igen nu efter den introverta pandemin?

–Jag bodde faktiskt de första två månaderna av pandemin hos en kompis i Göteborg.

Plötsligt hörs några knallar utanför. Vi tittar förskrämt ut mot gatan. En lätt krutdoft tränger in i caféet trots att alla fönster och dörrar är stängda. Vi säger inget under några sekunder. ”Måste varit smållare” sade Johanna och jag tackar henne för intervjun.

TAXICHAFFISEN VAR FRÅN PORTUGAL. Han tutade sig igenom eftermiddagstrafiken och vevade vid flertalet tillfällen ner rutan för att skälla ut de han ansåg felade.

–Vi som tänker är oroliga för läget i Europa. Andra går omkring i skor värda 1000 Euros, sade han och pekade på ett gäng modeinriktade ungdomar som kom dansande ner för trottoaren. Jag blir avsläppt vid hotellet nära Gare de Nord.

Morgonen därpå sitter jag på tåget och väntar på avgången hemåt. Plötsligt rasslar kupéhögtalarna att tåget är försenat med 40 minuter ”då vi saknar en lokförare”. Känner mig inte stressad. Det är fredag och jag kommer inte att

Att lapa vårsol i Luxemburgträdgården ger ny kraft åt intellektuella sportjournalister.

missa den svenska cupfinalen på Tele 2 på söndan. Det finns plats för diverse förseningar.

Jag lyssnar då och då på repriserna av Johanna Frändéns sommarprat från augusti 2013. Om hennes trygga uppväxt där föräldrarna och hennes mormor gav henne en känsla av att allt är möjligt. Om att göra ett professionellt jobb och täcka allt som rörde Zlatan trots hans bojkott av Aftonbladet. Jag häpnar när jag hör berättelsen om hur den tafflige Hamrén strax innan en direktsändning säger till Johanna att han inte kan tänka sig att pussa på snusande kvinnor. Och garvar när den passande låten som följer är pinsamma "Kors i Jösse Namn" med Jigs. Jag ler när hon kärleksfullt berättar om det fiktiva fotbollsreportage som hon och en flickkompis skickade till Tommy Svensson i samband med fotbolls-VM 1994 och som han besvarade i ett kuvert med Svenska Fotbollförbundets logga. "Kanske blir ni journalister en dag", stod det i svaret."och än idag är det bara när jag möter någon av 94-hjältarna som jag får nypa mig litet i armen", säger Johanna i programmet.

En ung soldat kliver på tåget och sätter sig mitt emot. Jag tar av mig hörlurarna och frågar vart han är på väg. Han är fallskärmsoldat och på väg till uppdrag i Polen. Han har under den senaste tiden deltagit i flertalet Natoövningar men nu hamnar han mitt i verkligheten vid den Ukrainska gränsen.

– Min flickvän och min familj är oroliga för mig. Jag har talat med mina kollegor och de är övertygade om att

vi snart kommer att bli beordrade att gå in med fredsbevarande trupp. Kanske inte denna eller nästa vecka. Men snart. Han var öppen och allmänbildad och vi pratade nästan en halvtimme om världsläget. Han kritiserade Putin hårt men även USA för tidigare krig, som det i Irak.

Jag satte åter på mig hörlurarna. På perrongen i Mannheim stod volontärer med plakat i ukrainska färger omgivna av flyktingfamiljer som just anlänt från Polen. Mängder av vilsna människor, främst kvinnor och barn, fick hjälp att hitta en trygg plats i ett nytt land. Medan jag betraktar dem drar "Sympathy For The Devil" med Stones igång i Johannas sommarprogram. Den kunde just där och då inte komma mer olägligt. Jag kunde inte uthärda Jagger skräna fram de välkända, ödesmättade textraderna från 1968 och plattan Beggars Banquet. Så jag stängde av. Jag scrollade förstrött igenom mailen på läsplattan och ett av dem avslutades med Peace. Det var ett av mailen från Johanna inför intervjun. Jag läste ordet Peace högt för mig själv. Det hade en lugnande inverkan på mina franska nerver. Fallskärms soldaten framför mig nickade instämmande. Tydligt trodde han att jag talade till honom. Tåget rullade vidare mot en oklar framtid. I hörlurarna klingade nu "Peace Train" med Cat Stevens. Everyone jump on the Peace Train.

Text: Gustaf Berencrutz

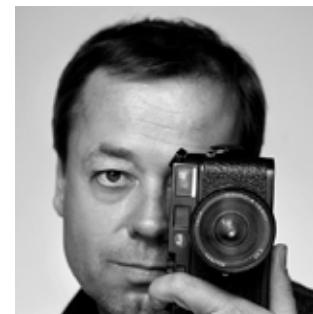

Foto: Nikolai Jakobsen

Grafisk form: Martin Kindgren

Repro: Stefan Karlsson